

MAAELUMINISTEERIUM

PROTOKOLL

29.06.2017 nr 7

Teadmussiirde komisjoni seitsmes istung

Algus kell 13.00, lõpp kell 14.30

Juhatas Toomas Kevvai

Võtsid osa komisjoni liikmed: Aino Haller (Haridus- ja Teadusministeerium), Airi Vetemaa (Mahepõllumajanduse Koostöökogu), Anneli Laigu (Keskkonnaministeerium), Ann Riisenberg ja Merry Aart (Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoda, Eesti Põllumeeste Keskliit), Kairi Ringo (Eesti Toiduainetööstuse Liit), Kerli Ats (Eestimaa Talupidajate Keskliit), Vivika Veski (Eesti Keskkonnaühenduste Koda), Külli Kaare, Liina Jürgenson, Merle Saaliste, Toomas Kevvai (Maaeluministeerium).

Võtsid osa ametnikud: Annika Suu, Hanna Kreen, Helena Vaher, Karin Zereen, Martin Kukk, Riina Kurm, Sigmar Suu, Sirlil Pehme.

Päevakord:

- 1) Teadmussiirde pikaajaline programm põllumajanduse suurandmete tegevusvaldkonnas
- 2) Teadmussiirde pikaajaliste programmide toetuse määruse muudatused
- 3) Teadmussiirde ja teavituse toetuse määruse muudatused
- 4) Nõustajate koolituse mahepõllumajanduse õppekava
- 5) Teadmussiirde tegevuste kattumine
- 6) Muud või kohapeal algatatud küsimused

1. Teadmussiirde pikaajaline programm põllumajanduse suurandmete tegevusvaldkonnas

Ülevaate esitas Sirlil Pehme, Maaeluministeerium

Ettekanne ja programmi kirjeldus

Põllumajanduse suurandmete tegevusvaldkonnas on teadmussiirde programmi eesmärgiks luua andmete efektiivse kasutamise abil majanduslikku lisandväärtust põllumajandustootmise tasemel, toetada täppisviljeluse arengut ja keskkonnahoidlikku põllumajandust. Selleks luuakse ja viiakse tootjateni elektrooniline suurandmete süsteem, kus põllumajandusandmed (nt mullaandmed, taimekahjustajate levik, põllumassiivid, põllumajandusstatistika jne) on seostatud, seotud sobivate analüütiliste mudelitega ning tootjatele praktiliselt rakendatavad.

Hetkel on vajalik teave erinevates andmebaasides, see ei ole omavahel ühildatud ega põllumajandustootjatele hõlpsasti kasutataval kujul. Programmi esimese etapi põhiosa moodustab teostatavusuuring: milliseid andmeid, kuidas ja mis moel on võimalik omavahel

ühildada. Programmi tegevusteks on teavitused süsteemi võimaluste tutvustamiseks ja parendamiseks.

Arutelu: programmi täitja leitakse riigihankega, programmi toimimiseks on vajalik nii teadusasutuste, infotehnoloogiaettevõtete, põllumajandustootjate ja praeguste andmetega tegelevate isikute koostöö. Süsteem saab toimida siis, kui põllumajandustootjad saavad suurandmete platvormi rakendustega ühinedes kasu. Planeeritav eelarve on kuni 2,5 miljonit eurot mõlema etapi peale kokku, aga enne hanke väljakuulutamist peab saama tegevusele Euroopa Komisjoni heakskiidu (programm eeldab Eesti maaelu arengukava muudatuse jõustumist). Programmi esimene etapp planeeritakse ellu viia 2020 keskpaigaks, teine etapp kuni juuni 2023, teostatavusanalüüs peab sisaldama ka süsteemi jätkusuutlikkuse variantide analüüsi. Kui põllumajandustootjad süsteemi omaks võtavad, tekiks kahesuunaline infoliikumine. Tootjad saaks nii tegutsemissoovitusi kui sektoriülevaateid, ametkondadele tekiks andmebaas kogu Eesti toitainete bilansist jmt. Soovime, et sisestatud andmeid oleks võimalik kasutada põllumajandusseireks ning sellega ühinenud tootjad saaks andmete sisestamise vaeva eest hüvitatud. Sarnaseid rakendusi on olemas, aga mitte nii ulatuslikke, vähesed rakendused viivad andmeid põllumajandusmasinateni. Süsteem ei konkureeri olemasolevate elektrooniliste põlluraamatute rakendustega, see on pigem platvorm andmete vahetamiseks, millega ühendudes need rakendused saavad täiendavaid funktsioone. Selleks, et põllumajandustootja saaks andmetele tuginedes otsuseid kavandada, korraldatakse infopäevi, koolitusi, esitlusi. Edasiseks eesmärgiks võiks olla järjest täpsemad väetamissoovitused jmt, n-ö kogu Eesti muutumine ühiseks põldkatseks. Hange soovitakse välja kuulutada 2017 jooksul.

Otsus: teeme ettepaneku ministrile põllumajanduse suurandmete tegevusvaldkonna teadmussiirde pikaajalise programmi nõuete kehtestamiseks.

2. Teadmussiirde pikaajaliste programmide toetuse määruse muudatused

Ülevaate esitas Hanna Kreen, Maaeluministerium

Ettekanne

Kavandatavad muudatused teadmussiirde pikaajaliste programmide määruses:

- põllumajanduse suurandmete tegevusvaldkonna programmi kehtestamine;
- e-õppe puhul osalejate nimekirjade koondamine samuti elektrooniliselt;
- osalejate nõuete lihtsustamine.

Loodetavasti on muudatusi võimalik rakendada ka juba käimasolevatele programmidele.

Arutelu: erinevate seni mitesobilike osalejate detailsest kontrollist loobumist (nõustaja, teadlane, ametnik, avalik-õiguslik juriidiline isik). Muudatust toetab ka diskussioon Euroopa Komisjoni esindajaga. Olemuslik programmide sihtgrupp ei muutu, lihtsustamine oleks nende osalejate puhul, kelle seotus tegevuse teemaga ei ole üheselt kontrollitav (nt panga esindaja toidutöötlemise teemadel). Eelnõu on ministeeriumisisel kooskõlastusringil.

Otsus: oleme komisjoni informeerinud, komisjoni liikmed toetavad muudatusi.

3. Teadmussiirde ja teavituse toetuse määruse muudatused

Ülevaate esitas Annika Suu, Maaeluministerium

Teadmussiirde ja teavituse määruses on kavas teha järgmised muudatused:

- maavalitsuste reformist tulenev hindamiskomisjonide muutus: seni korraldas maakondlike hindamiskomisjonide tegevust maavanem, nüüd antakse komisjoni töö juhtimine üle PRIAle;
- taotluste osalise rahastamise võimaldamine, mis oli eelmise teadmussiirde komisjoni istungi ettepanek: taotlused, mis paremusjärjestuse kohaselt võiks kuuluda rahastamisele, aga mis täies ulatuses eelarvesse ei mahu, saaks taotleja nõusolekul vähendatud summas rahuldada;
- telliti koolituskulude uuring: eelmine uuring 2013; eesmärk oli hinnata maksumuste paikapidavust, uuringu korraldajaks on Tallinna Tehnikaülikool, lõppraport esitatakse lähipäevil (uuringust tulevad võimalikud ühikuhindade muudatused saab määrusega sätestada pärast järgmist MAK-i muudatust);
- analüüsitakse üleriigiliste ja maakondlike taotlusvoorude erisusi, kaalutakse nende ühendamise võimalusi.

Arutelu: kui osalejate nõuded muutuvad pikaajaliste programmide määruhes, siis sarnaselt sõnastatakse ka selles toetuses. Kui maakondlike tegevuste hindamine on PRIA juhtida, siis peaks komisjonide koosseis olema jätkuvalt kohalikku tasandit arvestav. Kui paremusjärjestuses piiripealne taotleja ei soovi tegevust väiksema eelarvega ellu viia, siis võimalust järgmise taotluse toetamiseks tuleb veel arutada. Kui osalejate nõudeid enam nii detailselt ei kontrollita, siis on seni sobimatute, kuid teemadest huvitunud osalejate kulud samuti toetatud. Arutati võimalust osalejate registreerimisel küsida nende seotust või huvi põhjust.

Otsus: oleme komisjoni informeerinud, määruse muudatuse eelnõu saadetakse arvamuse avaldamiseks ka komisjoni liikmetele (suve lõpus).

4. Nõustajate koolituse **mahepõllumajanduse õppekava**

Ülevaate esitas Riina Kurm, Maaeluministerium

Ettekanne

Algatatud on õppekava koostamine konsulendi kutseoskuse täiendamiseks mahepõllumajanduse valdkonnas. Koolituse põhirõhk on teadussaavutuste ja parimate praktikate tutvustamisel.

Arutelu: sõnastatud eesmärk ja õpiväljundid on omavahel vastuolus, õpiväljundid on sõnastatud pigem baasteadmiste kohta. Teemavaldkonnad (looma- ja linnukasvatus, taimekasvatus, mesindus) ei tundu olevat proportsionaalsed. Enamuses õppekavades on nii mahepõllumajandust kui elurikkust juba kajastatud.

Otsus: õppekava terviktekst saadetakse komisjoni liikmetele arvamuse avaldamiseks ja ettepanekute sõnastamiseks. Eelkõige oodatakse ettepanekuid ja kommentaare Mahepõllumajanduse Koostöökogult.

5. Teadmussiirde tegevuste kattumine

Teadmussiirde pikaajaliste programmide ning teadmussiirde ja teavituse toetuse tegevused ning sihtgrupp on kattuvad (sama meetme eri osad). Toetust ei ole mõistlik taotleda tegevustele, mis programmides juba on tellitud, aga näeme siiski kattuvusi. Näiteks maakondlike tegevustena on taotletud ja toetatud pindalatoetuste infopäevi ja samuti on tellitud põllumajanduspoliitika

abinõude rakendamise programmi raames samateemalisi infopäevi maakondades. Sarnased näited on taimekaitsekoolituste ja toiduhügieeni koolituste kohta. Kas kattuvused on probleem? Teame programmides planeeritud, aga vahel on vaja mõnes piirkonnas või teemal planeeritud rohkem.

Arutelu: kas on juhtumeid, kus osalejaid ei ole mõlemale üritusele jätkunud? Kas esitatakse taotluseid teades, et vajadus on suurem või selleks, et endale tegevust leida? Pindalatoetuste infopäevade puhul on olnud mure täituvusega, toiduhügieenikoolitustel mitte. Teadmussiirde ja teavituse toetuse määruises kattuvuste elimineerimist sõnastatud ei ole, võimalik on arvestada vaid hindamiskriteeriumitega. Toetuse taotlused on võimalik pealkirjastada väga erinevalt. Arutati programmides planeeritud tegevuste nimekirjade jagamist hindamiskomisjonide liikmetele. Arutati võimalust jagada hindamiskomisjoni liikmetele pikaajaliste programmide kontaktandmeid, et kattuvuste kahtluse korral hindamiskomisjoni liikmed saaks teemade kattuvuse kohta küsida. Arutati, kuidas taotlejad saavad teada, et neil ei ole mõistlik kattuvaid taotluseid esitada (programmidega seotud partneritel on kattuvuste kohta parem info kui mitteseotud koolitajatel, EMÜ ja Toiduliit ei plaani sarnastele tegevustele taotluseid esitada).

Otsus: tegevuste kattuvusi vähendada parema koordineerimise kaudu, arvestame harjumise ajaga ning ministeerium kavandab hindamiskomisjonide liikmete ühise arutelu kokkukutsumist.

6. Muud või kohapeal algatatud küsimused

Ettepanekuid ei esitatud.

(allkirjastatud digitaalselt)

Toomas Kevvai
toiduohutuse ning teaduse ja arenduse
asekantsler
komisjoni esimees

(allkirjastatud digitaalselt)

Hanna Kreen
protokollija
teadus- ja arendusosakonna peaspetsialist